

Eurooppa-neuvosto

**Bryssel, 16. lokakuuta 2020
(OR. en)**

EUCO 15/20

**CO EUR 11
CONCL 7**

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	Eurooppa-neuvoston kokous (15. ja 16. lokakuuta 2020) – Päätelmät

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena Eurooppa-neuvoston edellä mainitussa kokouksessa hyväksymät päätelmät.

I COVID-19

1. Eurooppa-neuvosto arvioi tämänhetkistä epidemiologista tilannetta, joka on ennennäkemätön ja antaa aiheen hyvin vakavaan huoleen.
2. Se pani tyytyväisenä merkille covid19:n torjunnan yleisessä koordinoinnissa EU:n tasolla tähän mennessä saavutetun edistymisen, muun muassa suosituksen koordinoitua lähestymistavasta vapaan liikkuvuuden rajoittamiseen. Se kehottaa neuvostoa, komissiota ja jäsenvaltioita jatkamaan parhaaseen käytettävissä olevaan tieteelliseen tietoon perustuvia yleisiä koordinoitavia toimia, jotka koskevat erityisesti karanteenimääräyksiä, rajatylittävää kontaktien jäljittämistä, testausstrategioita, testausmenetelmien yhteistä arviointia, testien vastavuoroista tunnustamista ja EU:hun suuntautuvan muun kuin välttämättömän matkustamisen väliaikaista rajoittamista. Eurooppa-neuvosto palaa säännöllisesti tähän asiaan.
3. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille rokotteiden kehittämiseen ja jakeluun liittyvän työn EU:n tasolla ja toistaa tarpeen vankkaan lupa- ja valvontamenettelyyn, rokotuskapasiteetin kehittämiseen EU:ssa sekä rokotteiden tasapuoliseen ja kohtuuhintaiseen saatavuuteen. Eurooppa-neuvosto kannustaa myös lisäämään yhteistyötä maailmanlaajuisesti.

II EU:N JA YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN SUHTEET

4. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen, että siirtymäkausi päättyy 31. joulukuuta 2020, ja panee huolestuneena merkille, että edistyminen unionin kannalta keskeisissä kysymyksissä ei ole edelleenkaan riittävää sopimukseen pääsemiseksi.
5. Eurooppa-neuvosto vahvistaa unionin määrätietoisien pyrkimyksen mahdollisimman tiiviiseen tulevaan kumppanuuteen Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa 25. helmikuuta 2020 annettujen neuvotteluohjeiden perusteella noudattaen samalla aiemmin sovittuja Eurooppa-neuvoston suuntaviivoja sekä muita, erityisesti 25. marraskuuta 2018 annettuja lausumia ja julistuksia, erityisesti tasapuolisten toimintaedellytysten, hallintotavan ja kalastuksen osalta.

6. Tätä taustaa vasten Eurooppa-neuvosto pyytää unionin pääneuvottelijaa jatkamaan neuvotteluja tulevina viikkona ja kehottaa Yhdistynyttä kuningaskuntaa tulemaan vastaan sen verran, että sopimus voidaan saada aikaan.
7. Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen ehdottaman sisämarkkinalain osalta Eurooppa-neuvosto muistuttaa, että erosopimus ja sen pöytäkirjat on pantava täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti täytäntöön.
8. Eurooppa-neuvosto kehottaa jäsenvaltioita, unionin toimielimiä ja kaikkia sidosryhmiä tehostamaan kaikilla tasoilla työtään kaikkiin mahdollisiin lopputuloksiin valmistautumiseksi, myös siihen, että sopimukseen ei päästä, ja pyytää erityisesti komissiota pikaisesti harkitsemaan yksipuolisia ja ajallisesti rajoitettuja varotoimenpiteitä, jotka ovat EU:n edun mukaisia.
9. Eurooppa-neuvosto seuraa tiiviisti asian etenemistä.

III ILMASTONMUUTOS

10. Jotta saavutetaan EU:n ilmastoneutraaliustavoite vuoteen 2050 mennessä Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisesti, EU:n on nostettava tulevan vuosikymmenen tavoitetasoaan ja päivitettävä ilmasto- ja energiapolitiikan puitteitaan. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto keskusteli komission tiedonannosta "EU:n ilmastotavoite vuodelle 2030 entistä korkeammalle", jossa ehdotetaan vähintään 55 prosentin päästövähennystavoitetta vuodeksi 2030 sekä tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarvittavia toimia.
11. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen aiemmat päätelmänsä ja katsoo, että EU:n olisi saavutettava päivitetty tavoite kollektiivisesti ja mahdollisimman kustannustehokkaasti. Kaikki jäsenvaltiot osallistuvat näihin pyrkimyksiin ottaen huomioon kansalliset olosuhteet sekä oikeudenmukaisuus- ja solidaarisuusnäkökohdat. Kaikkien asiaankuuluvien EU:n säädösten ja politiikkojen on edistettävä uutta vuoden 2030 tavoitetta ja ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamista sekä tarjottava tasapuoliset toimintaedellytykset ja ehkäistävä hiilivuotoa.

12. Eurooppa-neuvosto pyytää neuvostoa viemään asian käsittelyä eteenpäin. Se pyytää komissiota toteuttamaan jäsenvaltioiden perusteellisia kuulemisia arvioidakseen erityistilanteita ja antaakseen lisätietoja vaikutuksista jäsenvaltioiden tasolla. Eurooppa-neuvosto palaa asiaan joulukuun kokouksessaan sopiakseen uudesta päästövähennystavoitteesta vuodeksi 2030 ja toimittakseen EU:n päivitetyn kansallisesti määritellyn panoksen YK:n ilmastosopimuksen sihteeristölle ennen vuoden loppua.
13. Eurooppa-neuvosto kehottaa myös kaikkia muita osapuolia toimittamaan päivitetyn kansallisesti määritellyn panoksen. Se korostaa, että on tärkeää toteuttaa aktiivista eurooppalaista ilmastodiplomatiaa vahvan koordinoitun toiminnan avulla. Näin yhdistämme voimamme maailmannäyttämöllä ilmastomuutoksen torjuntatyön edistämiseksi.

IV ULKOSUHTEET

Suhteet Afrikkaan

14. EU pitää erittäin tärkeänä vahvistaa strategisia suhteitaan Afrikkaan ja kumppanuuttaan Afrikan unionin kanssa. Näiden perustana ovat edelleen yhteiset edut ja jaettu vastuu. Afrikka on Euroopan unionin luonnollinen kumppani maantieteellisen, historiallisen ja kulttuurisen läheisyytemme sekä yhteisten arvojemme ja sitoumustemme johdosta. Muuttuva globaali toimintaympäristö ja molempien maanosien kohtaamat monet lyhyen ja pitkän aikavälin haasteet osoittavat, miten tärkeää on syventää ja uudistaa poliittisia suhteitamme ja yhteistyötämme kaikilla aloilla.
15. Tämänhetkisessä tilanteessa ratkaisevan tärkeää on solidaarisuus ja tiivis yhteistyö covid-19-pandemian torjunnassa, mukaan lukien rokotteiden kehittäminen ja niiden jakelu. Eurooppa-neuvosto on sitoutunut vahvistamaan terveysjärjestelmiin myönnettävää EU:n tukea ja tehostamaan kumppanien valmiutta ja reagointikykyä.

16. Covid-19-pandemian vaikutusten käsittelyä auttaakseen Eurooppa-neuvosto on sitoutunut edistämään kansainvälisiä velkahelpotustoimia Afrikan maiden hyväksi koordinoitusti asiaa koskevissa monenvälisissä kehyksissä ja pyytää neuvostoa valmistelemaan tätä koskevan yhteisen toimintatavan marraskuun 2020 loppuun mennessä.
17. Edessämme on haasteiden ohella myös mahdollisuuksia. EU on Afrikan merkittävin kauppaa-, investointi- ja kehityskumppani. Tältä pohjalta voimme tehdä enemmän suhteidemme tarjoamien valtavien mahdollisuuksien hyödyntämiseksi. Oman vihreän siirtymänsä ja digitaalisen muutoksensa rinnalla EU toivoo laajempaa kumppanuutta Afrikan kanssa sen taloudellisen muutoksen alalla. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto keskusteli aikeestaan työskennellä afrikkalaisten kumppaniensa kanssa ja lisätä investointeja kehittämällä yhdessä kattavaa, monialaista, monitasoista ja monisidosryhmäistä investointiohjelmaa. Eurooppa-neuvosto näkee seuraavat alat keskeisinä tehostetun yhteistyön ja investointien kannalta: digitaali- ja osaamistalous, uusiutuva energia, liikenne, terveys ja maatalouselintarvikejärjestelmät. Strategisen ohjelman ja 30. kesäkuuta 2020 annettujen neuvoston päätelmien mukaisesti muita läpileikkaavia teemoja EU:n työssä ovat yleismaailmalliset arvot, syrjimättömyys sekä kaikille kuuluvat yhtäläiset oikeudet ja yhtäläiset mahdollisuudet, naisten voimaannuttaminen, nuorten osallistaminen, koulutus ja osaaminen, sosiaalinen, taloudellinen ja ympäristön kestävyys sekä hyvä hallintotapa ja oikeusvaltioperiaate. Samalla on tärkeää tukea alueellisen ja maanosan tason taloudellista yhdentymistä sekä edistää mannertenvälistä taloudellista yhdentymistä.
18. Kestävä rauha, turvallisuus ja vakaus Afrikassa ovat yhteinen tavoite ja kestävä kehityksen keskeisiä edellytyksiä. EU on valmis tukemaan jatkossakin Afrikan ponnisteluja rauhan sekä turvallisuuden, hyvän hallintotavan ja ihmisoikeuksien edistämisen puolesta. EU haluaa myös sitouttaa afrikkalaisia kumppaneita käsittelemään liikkuvuutta ja muuttoliikkeen kaikkia osa-alueita, mukaan lukien laillinen muuttoliike, laittoman muuttoliikkeen torjunta, takaisinotto ja muuttajien salakuljetusta harjoittavien verkostojen torjuminen, niin mannerten sisällä kuin niiden välillä. Molempia osapuolia hyödyttävä kumppanuus edellyttää tasapainoista, johdonmukaista ja kokonaisvaltaista toimintatapaa, jota ohjaavat solidaarisuuden, kumppanuuden ja jaetun vastuun periaatteet.

19. Eurooppa-neuvosto kehottaa tehostamaan yhteistyötä Afrikan kanssa monenvälisten ratkaisujen edistämiseksi globaalilla tasolla. Afrikkalaisten kumppanien kuuleminen yhteisten prioriteettien määrittelemiseksi yhdessä on olennaisen tärkeää. Yhdistämällä voimamme pystymme paremmin puolustamaan yhteisiä etujamme yhä monimutkaisemmassa ja epävarmemmassa maailmassa. Tämä edellyttää meiltä yhtenäistä esiintymistä maailmannäyttämöllä sekä yhdistetyn vaikutusvaltamme hyödyntämistä määrätietoisemmin ja tehokkaammin, myös monenvälisillä foorumeilla. Eurooppa-neuvosto odottaa mielenkiinnolla tulevia poliittisia kokouksia Afrikan unionin kanssa kumppanuutemme nostamiseksi uudelle tasolle.

Eteläinen naapurusto

20. Tänä vuonna kun Barcelonan prosessin käynnistämisestä on kulunut 25 vuotta, Eurooppa-neuvosto käy joulukuussa strategisen keskustelun eteläisestä naapurustosta.

Valko-Venäjä

21. Eurooppa-neuvosto vahvistaa 12. lokakuuta 2020 annetut neuvoston päätelmät ja ilmaisee solidaarisuutensa Liettuaa ja Puolaa kohtaan Valko-Venäjän vastatoimien johdosta. Se tuomitsee jatkuvan rauhanomaisiin mielenosoittajiin kohdistuvan väkivallan.

Turkki

22. Eurooppa-neuvosto vahvistaa 1. ja 2. lokakuuta 2020 antamansa päätelmät ja pitää valitettavana Turkin toteuttamia uusia yksipuolisia ja provokatiivisia toimia itäisellä Välimerellä, mukaan lukien viimeaikainen tutkimustoiminta. Eurooppa-neuvosto kehottaa Turkia noudattamaan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmia 550 ja 789, korostaa Varoshan aseman merkitystä ja toistaa täyden solidaarisuutensa Kreikkaa ja Kyprosta kohtaan.
23. Eurooppa-neuvosto kehottaa Turkia keskeyttämään nämä toimet ja pyrkimään jännitteiden lieventämiseen johdonmukaisella ja pysyvällä tavalla. Se seuraa tiiviisti tilanteen kehittymistä 1. ja 2. lokakuuta 2020 antamiensa päätelmien jatkotoimena.

MH17

24. Eurooppa-neuvosto kehottaa Venäjän federaatiota jatkamaan Australian, Alankomaiden ja Venäjän federaation kolmenvälisiä neuvotteluja Malaysia Airlinesin lennon MH17 alasampumisesta. Kyseisestä traagisesta tapahtumasta on kulunut yli kuusi vuotta, ja sen 298 uhria ja heidän läheisensä ansaitsevat sen, että oikeus toteutuu. Eurooppa-neuvosto tukee kaikkia ponnisteluja totuuden selvittämiseksi, oikeuden toteuttamiseksi ja tekijöiden saattamiseksi vastuuseen YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2166 mukaisesti.
-